

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 270/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. apríla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, Námestie M. R. Štefánika 1, Žilina, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P 48/2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. decembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P 48/2013 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že «[n]a Okresný súd Žilina som podala podanie: „Návrh na vydanie predbežného opatrenia na úpravu práv a povinnosti k maloletému dieťaťu“, ktorý som osobne podala dňa 13. 02. 2013».

Sťažovateľka uvádza, že «[p]odaním: „Návrh na rozvod manželstva a na úpravu rodičovských práv a povinnosti k maloletému dieťaťu“ zo dňa 07. 05. 2013 – príloha č. 6, ktoré som osobne na súde podala dňa 14. 05. 2013 som žiadala o rozvod manželstva a... o ktorom okresný súd doposiaľ nerozhodol.».

V súvislosti so sťažnosťou adresovanou predsedovi okresného súdu sťažovateľka uvádza, že „[n]a predsedu Okresného súdu Žilina som sťažnosť nepodávala, pretože v minulosti som tak urobila, ale k náprave na odstránenie prieťahov v konaní nedošlo. Práve naopak som toho názoru, že po tom, čo Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 03. 12. 2014, sp. zn.: I. ÚS/751/2014-15 moju sťažnosť zo dňa 05. 09. 2014 odmietol okresný súd od 28. 01. 2015 vôbec nekonal. Zákonný sudca [REDACTED] nám na pojednávaní povedal, aby sme len písali sťažnosti na ústavný súd...“.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že ani „... dva a pol roka od podania predmetného návrhu na okresný súd vo veci samej súd vôbec nerozhodol. Za dva a pol roka boli iba dve pojednávania čo je príliš málo na tak jednoduchú vec.“.

Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že „... je zrejmé, že súdne konanie, ktorého lehota začala plynúť dňom 14. 05. 2013, t. j. podaním predmetného návrhu na Okresný súd Žilina, nie je do dnešného dňa právoplatne skončené, naopak vo veci nebol okresným súdom vydaný právoplatný rozsudok, ani žiadny rozsudok, tak celé súdne konanie trvá viac ako 30 mesiacov, čo spôsobuje vznik právnej neistoty na strane sťažovateľky, ktorý sa týka aj existencie prežitia jej, ale predovšetkým jej mal. Veroniky a ich bývania, čím dochádza k porušeniu jej práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy

SR), ako aj na spravodlivé súdne rozhodnutie čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR), pretože v danom prípade je potrebné uprednostniť blaho dieťaťa pred ostatným.“.

V súvislosti so žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľka uvádza, že „požaduje v dôsledku neukončeného viac ako 30 mesiacov trvajúceho súdneho konania a na základe pretrvávajúcich neodôvodnených prietahov v predmetnom konaní v súlade s čl. 127 ods. 3 Ústavy SR a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde, priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 7 000,- €, ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Túto sumu sťažovateľka požaduje tiež z toho dôvodu, že počas súdneho konania nemohla riadne zabezpečiť základné životné potreby pre jej mal. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ako aj pre seba, poškodzovalo to zdravie a zdravý vývoj jej mal. dcérky a jej to spôsobovalo stres a boj o prežitie, ako aj stav právnej neistoty a stav beznádeje.“.

Sťažovateľka na základe uvedeného navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ] na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prietahov upravenej v čl. 48 ods. 2 a čl. 46 Ústavy SR a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote a právo na spravodlivý súdny proces zaručený v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P/48/2013 a v konaní vedené pod sp. zn. 9 P/157/2013 bolo porušené.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn... 9 P/48/2013 a v konaní vedené pod sp. zn. 9 P/157/2013 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľke [REDAKOVANÉ], priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 7 000,- €. (slovom: sedemtisíc EUR), ktoré je Okresný súd Žilina povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Právnomu zástupcovi sťažovateľky priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť na jeho účet [REDAKOVANÉ] číslo: [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vedený v [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.“

K sťažnosti sa vyjadril okresný súd prípisom z 27. marca 2017, v ktorom okrem podrobného prehľadu o priebehu konania uviedol, že má «za to, že z chronológie postupu súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P/48/2013 nedošlo k takej nečinnosti súdu, ktorá by mala za následok neodôvodnené prieťahy v konaní.

Celková dĺžka konania a s tým spojené určité obdobia, kedy súd nevykonával pojednávanie a nevydal rozhodnutie, sú spojené práve s rozhodovaním o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam súdu a nedôvodných námietkach zaujatosti. Hoci sa jedná o procesné práva strán a ich realizáciu, každá takáto realizácia má za následok nevyhnutne nadväzujúci určitý časový rozsah pre vykonanie procesných úkonov. Osobitne celková dĺžka konania bola zapríčinená aj opakovaným podávaním tých istých návrhov po zamietnutí predchádzajúceho návrhu, keď aj v sťažnosti sťažovateľ (resp. jeho právny zástupca) označuje takéto rozhodnutia za nesprávne len s poukazom na vlastný subjektívny názor. Na rýchlosť konania mali v určitom rozsahu vplyv aj extrémne narušené vzťahy medzi rodičmi, starými rodičmi, kedy viacero podaní skôr vykazuje znaky „vzájomných“ priekov ako riešenia záujmov maloletých detí. Nám za to, že s poukazom na závery vyslovené nálezom II. ÚS 41/2000, dĺžku konania, ktorá je dôsledkom úkonov účastníkov nemožno považovať za dôvod zbytočných prieťahov na ťarchu súdu.

Práve právny zástupca sťažovateľky v určitom rozsahu využíva sťažnosti ako nátlak na rozhodovaciu činnosť súdu v snahe zabezpečiť priaznivejšie rozhodnutie vo svoj prospech v spojení s účelovou interpretáciou konania a rozhodovacej činnosti súdu.

V neposlednom rade čiastočne bola dĺžka konania spôsobená aj tým, že sa jedná o mimoriadne rozsiahlu a skutkovo náročnú vec s viacerými vzájomne rozpornými návrhmi rodičov, pričom zákonný sudca bol v období od 14. 4. 2015 do 14. 10. 2015 dlhodobo práceneschopný a zastupujúci sudca, ktorému bol spis pridelený náhodným výberom, musel celú vec nanovo naštudovať.

Mám za to, že celková dĺžka konania zodpovedá náročnosti a zložitosti veci a úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom po rozvode manželstva a jediné obdobie určitej nečinnosti súdu je počas práceneschopnosti sudcu. V konaní už bolo rozhodnuté o všetkých návrhoch, pričom právoplatné nie je len rozhodnutie – rozsudok z 15. 3. 2017 č. k. 9 P/48/2013-1139, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej [REDAKOVANÉ] a rozhodnuté aj o doplatku na výživnom, teda v konaní

nie je právoplatne rozhodnuté len o právach maloletého dieťaťa a povinnostiach otca, ktoré nie sú právami sťažovateľky.

Všetky ostatné konania sú právoplatne ukončené. Teda ani prípadné uloženie povinnosti súdu konať by nič iné nemohlo priniesť vo vzťahu k právam sťažovateľky. Navyiac práva sťažovateľky je potrebné dôsledne odlišiť od práv maloletého dieťaťa s ktorým sa síce vo svojich podaniach stotožňuje, ale nie vždy sú predstavy sťažovateľky v súlade so záujmami maloletého dieťaťa.

Vzhľadom na uvedené navrhujem Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby sťažnosť na ďalšie konanie neprijal.».

V ďalšom podpredseda okresného súdu odkázal na vyjadrenie zákonného sudcu a ním vyhotovený prehľad úkonov.

Okresný súd spolu s prípisom ústavnému súdu v prílohe doručil aj vyjadrenie zákonného sudcu z 21. marca 2017 a predložil súdny spis vedený v napadnutom konaní.

Ako vyplýva zo súdneho spisu a vyjadrenia sudcu, „[v] *predmetnej poručenskej veci boli dané nasledovné zásadné návrhy:*

- *dňa 13. 02. 2013 návrh navrhovateľky – matky na vydanie predbežného opatrenia na úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu a návrh na úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu.*

- *dňa 14. 05. 2013 návrh navrhovateľky – matky na rozvod manželstva a na úpravu rodičovských práv a povinností rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode.*

- *dňa 23.05.2013 návrh navrhovateľky – matky na zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti navrhovateľky a určenie otcovi platiť výživné na čas do rozhodnutia súdu o rozvode manželstva účastníkov (pôvodne 30 P 175/2013 v senáte 9 P nárast o jednu vec, v senáte 30 P vybavená jedna vec inak),*

- *dňa 12. 09. 2013 návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia,*

- *dňa 01. 10. 2013 návrh navrhovateľky – matky na nariadenie predbežného opatrenia (pôvodne 21 P 292/2013),*

- *dňa 24. 06. 2014 návrh navrhovateľky – matky na nariadenie predbežného opatrenia (pôvodne 21 P 150/2014),*
 - *dňa 10. 12. 2014 návrh starých rodičov maloletého dieťaťa na úpravu styku starých rodičov s mal. dieťaťom (pôvodne 30 P 320/2014),*
 - *dňa 10. 12. 2014 návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia a návrh na vykonanie dokazovania vo veci samej (pôvodne 15 P 322/2014),*
 - *dňa 30. 12. 2014 návrh navrhovateľky – matky na zákaz styku otca s mal. dieťaťom (pôvodne 21 P 332/2014).*
- teda celkovo deväť návrhov. “.*

Zo súdneho spisu a vyjadrenia sudcu vyplýva, že o „*podaných návrhoch bolo doteraz rozhodnuté takto:*

O návrhu na rozvod manželstva, určenie výživného a zverenie maloletého dieťaťa na čas po rozvode manželstva už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom okresného súdu Žilina zo dňa 13. 4. 2016 sp. zn... 9 P 48/2013. v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina dňa 10. 8. 2016. sp. zn. 7 CoP 44/2016 (č. 784 až 806 a 928 až 935).

O návrhu matky na zákaz styku otca s dieťaťom bolo právoplatne rozhodnuté uznesením (č. l. 727 až 729) – rozhodnutie je právoplatné.

O návrhu na úpravu styku otca s maloletým dieťaťom bolo rozhodnuté súdom prvej inštancie rozsudkom (č. l. 1131 až 1136) – rozhodnutie nie je právoplatné.

O návrhu na úpravu styku otca s maloletým dieťaťom čas po rozvode manželstva bolo rozhodnuté rozsudkom (č. l. 1071 až 1078) rozhodnutie nie je právoplatné.

O návrhu na určenie výživného na čas do rozvodu manželstva bolo rozhodnuté rozsudkom (č. l. 1139) – rozhodnutie nie je právoplatné.

O návrhu na úpravu styku starých rodičov s maloletým dieťaťom bolo rozhodnuté uznesením (č. l. 1131 až 1136) – rozhodnutie nie je právoplatné.

O všetkých návrhoch účastníkov konania bolo už rozhodnuté súdom prvej inštancie. “

Sudca vo svojom vyjadrení opísal „*dôvody dĺžky konania na strane účastníkov konania*“ takto:

«- značný počet podaní, často vecne rovnakých, najmä zo strany právneho zástupcu sťažovateľky (odvolanie dokonca proti uzneseniu o zastavení konania z dôvodu litispendencie),

- početné odvolacie konania,

- nedôvodné námietky zaujatosti voči zákonnému sudcovi, znalcovi, zo strany právneho zástupcu sťažovateľky (z dôvodu okolností, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci).

- u dôvodu odvolacieho konania a znaleckého dokazovania museli byť dve pojednávania zrušené.

- snaha právneho zástupcu sťažovateľky ovplyvňovať rozhodovanie vo veci okrem opravných prostriedkov aj cez podnet na disciplinárne stíhanie a opakované vyhrážanie sa „médiami“.»

Sudca sa tiež vyjadril k „právnej a faktickej zložitosti veci“, pričom uviedol:

„Vec nie je fakticky a právne zložitá, aj keď rozsiahla. Súd je v predmetnej veci zisťovať skutkový (skutočný) stav veci, z úradnej povinnosti (výsluch značného počtu svedkov, znalecké dokazovanie...). Bol to práve právny zástupca sťažovateľky, ktorý pravidelne, aj pred očakávaným vyhlásením rozhodnutia, navrhol ďalšie dôkazy (napríklad výsluch suseda v konaní o rozvod manželstva, hoci rozvrat manželstva bol spoľahlivo preukázaný už vykonanými dôkazmi. Konania boli aj preto časovo náročné.“

Zákonný sudca vo svojom vyjadrení uviedol aj „Chronológiu úkonov v predmetných veciach“, ktorá korešponduje s obsahom predloženého súdneho spisu a v ktorej uvádza:

„Dňa 13. 2. 2013 podala navrhovateľka návrh na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu (č. l. 1).

Súčasne matka v tomto návrhu navrhla nariadiť predbežné opatrenie (č. l. 1).

Dňa 18. 2. 2013 súdna tajomníčka začala vykonávať úkony – ustanovenie opatrovníka, výzva účastníkov, aby sa k veci vyjadril, prešetrenie pomerov v rodine (č. l. 4 až 12).

Uznesením Okresného súdu Žilina, č. k. 9 P 48/2013-118 zo dňa 11. 3. 2013 bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý (22 až 27).

Dňa 9. 4. 2013 podala matka proti uzneseniu odvolanie (č. l. 32 až 34).

Spis s odvolaním bol predložený Krajskému súdu v Žiline dňa 18. 4. 2013 (č. l. 56).

Spis bol Krajským súdom v Žiline vrátený Okresnému súdu v Žiline dňa 3. 5. 2013 – uznesenie prvostupňového súdu bolo potvrdené (č. l. 57 a 59).

Uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 9 P/48/2013-189 zo dňa 26. 03. 2014 bolo konanie o návrhu matky na zverenie dieťaťa do jej starostlivosti a určenie otcovi platiť výživné na čas do rozhodnutia súdu o rozvode manželstva zo dňa 22. 05. 2013, ktorý bol súdu doručený dňa 23. 05. 2013 zastavené.

Uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 9 P 48 2013-253 zo dňa 02. 07. 2014 bol návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý.

Uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 9 P 48/2013-557 zo dňa 08. 01. 2015 bol návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý.

Dňa 14. 5. 2013 podala sťažovateľka návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva a požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov (č. l. 63).

Dňa 17. 5. 2013 vykonala vyššia súdna úradníčka úkony k návrhu na oslobodenie súdnych poplatkov (č. l. 65).

Dňa 23. 5. 2013 podal právny zástupca matky opakovane návrh na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu (č. l. 68).

Dňa 27. 5. vykonávala súdna tajomníčka úkony: doručenie návrhu k na vyjadrenie účastníkovi konania, šetrenie pomerov účastníkov konania (č. l. 69 až 73).

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 10. 7. 2013. sp. zn. 9 P 48/2013 súd nepriznal navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov (č. l. 86 až 89).

V súvislosti s odvolaním navrhovateľky bol spis predložený Krajskému súdu v Žiline dňa 11. 9. 2013 (č. l. 99).

Dňa 14. 10. 2013 Krajský súd v Žiline priznal navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov.

Podaním zo dňa 12. 9. 2013 podal otec návrh na nariadenie predbežného opatrenia (č. l. 108).

Dňa 16. 9. 2013 súdna tajomníčka doručila návrh otca právnomu zástupcovi matky (č. l. 110).

Dňa 1. 10. 2013 podala matka návrh na nariadenie predbežného opatrenia (č. l. 117).

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 11. 10. 2013, sp. zn. 9 P 48/2013 bolo nariadené vo veci predbežné opatrenie.

Dňa 15. 11. 2013 prvostupňový súd predložil spis s odvolaním navrhovateľky spis odvolaciemu súdu (č. l. 137).

Dňa 11. 12. 2013 odvolací súd zmenil nariadené predbežné opatrenie (zo spisu nie je zrejmé, kedy bol spis odvolacím súdom predložený prvostupňovému súdu).

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 26. 3. 2014. sp. zn. 9 P 48/2013 bolo konanie o návrhu matky na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu zastavené z dôvodu litispendencie (č. l. 189 až 191).

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 28. 3. 2014. sp. zn. 9 P 48/2013 bolo začaté konanie o úprave styku otca s dieťaťom, ustanovený opatrovník maloletému dieťaťu, doručenie návrhu účastníkovi konania (č. l. 193 až 197).

Dňa 12. 5. 2014 zákonný sudca nariadil termín pojednávania na deň 22. 8. 2014 (č. l. 212 až 214. od mája 2014 boli zisťované pomery účastníkov konania a vyžiadaná správa zo šetrenia pomerov v rodine (č. l. 215 až 223).

Dňa 24. 6. 2014 matka navrhla vydanie predbežného opatrenia (č. l. 245), ktorý súd uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 2. 6 2014, sp. zn. 9 P 48/2013, zamietol (č. l. 253 až 256).

Dňa 22. 8. 2014 bolo vykonané pojednávanie od 9. 20 hod. do 12. 45 hod. (č. l. 403 až 417). Pojednávanie bolo odročené, pretože bolo potrebné vykonať ďalšie (nové) dôkazy účastníkmi konania, aj PZ navrhovateľky.

V súvislosti s odvolaniami matky proti rozhodnutiam prvostupňového súdu, musel byť spis predložený odvolaciemu súdu.

Boli určené nové termíny pojednávania na deň 28. 1. 2015 o 8.00 hod. – vo veci návrhu na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a na termín 28. 1. 2015 o 13.00 hod. – konanie o návrhu na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva (celý pojednávací deň).

Dňa 17. 9. 2014 bol spis predložený Krajskému súdu v Žiline, v súvislosti s odvolaním matky (č. l. 423).

Spis bol Okresnému súdu Žilina vrátený odvolacím súdom vrátený dňa 21. 10. 2014 odvolací súd dve rozhodnutia prvostupňového súdu potvrdil (č. l. 452 až 454 a č. l. 455 až 458).

Dňa 27. 11. 2014 bol vyzvaný právny zástupca matky, aby súdu predložil súdu dôkazmi, ktorými odôvodňuje znalecké skúmanie vo veci úpravy styku otca s maloletým dieťaťom (č. l. 493).

Dňa 10. 12. 2014 podali starí rodičia maloletého dieťaťa návrh na úpravu styku s dieťaťom (č. l. 496).

Dňa 10. 12. 2014 bol otec návrh na nariadenie predbežného opatrenia (č. l. 498).

Dňa 12. 12. 2014 doručovaný návrh druhému účastníkovi konania (č. l. 500).

Dňa 23. 12. 2014 – zisťovanie pomerov účastníkov konania (č. l. 547 až 553).

Dňa 30. 12. 2014 bol podaný návrh matky na uloženie zákazu styku otca s maloletým dieťaťom (č. l. 555).

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 8. 1. 2015, sp. zn. 9 P 48/2013, bol návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý (č. l. 557 až 560).

Dňa 28. 1. 2015 sa uskutočnilo od 8.35 pojednávanie vo veci návrhu na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode do 15.00 hod. (č. l. 581 až 604). Pojednávanie bolo odročené na deň 18. 5. 2015, z dôvodu uplynutia času vyhradeného na pojednávanie (konalo sa celý pojednávaci deň) neboli vykonané všetky navrhnuté dôkazy a boli navrhnuté nové dôkazy.

Od 1. 3. 2015 až do 30. 9. 2015 som bol dlhodobo PN, spis bol dňa 14. 4. 2015 pridelený inému sudcovi (č. l. 616). Termín pojednávania 18. 5. 2015 bol zrušený (č. l. 617).

Dňa 10. 12. 2015 bol určený termín pojednávania na deň 8. 2. 2016 (č. l. 624).

Od 16. 12. 2016 bolo vykonávané šetrenie o pomeroch účastníkov konania (č. l. 685 až 698).

Dňa 8. 2. 2016 od 12.30 hod. do 14.15 hod. bolo vykonané pojednávanie, ktoré bolo odročené na deň 13. 4. 2016 – z dôvodu návrhu na výsluch svedkýň právnym zástupcom matky (č. l. 715 až 726).

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 8. 2. 2016, sp. zn. 9 P 48/2013, bolo konania o návrhu matky na zákaz styku dieťaťa s otcom zastavené (č. l. 727 až 729).

Dňa 13. 4. 2016 od 8.00 hod. do 11.20 hod. bolo vykonané pojednávanie, na ktorom bolo konanie o úpravy styku otca s maloletým dieťaťom na čas po rozvode manželstva vylúčené na samostatné konanie a bolo rozhodnuté o rozvode manželstva, zverení dieťaťa a určení výživného, na čas pri rozvode (č. l. 760 až 777).

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 13. 4. 2016, sp. zn. 9 P 48/2013 bolo konanie o úpravy styku otca s maloletým dieťaťom na čas po (správne má byť do rozvodu, pozn.) rozvode manželstva vylúčené na samostatné konanie (č. l. 780 až 781).

Rozsudkom súdu Žilina zo dňa 13. 4. 2016, sp. zn. 9 P 48/2013, bolo manželstvo rozvedené, dieťa bolo zverené matke a bolo určené výživné otca (č. l. 784 až 806)

Bol určený termín vo veci návrhu matky na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu na deň 1. 8. 2016.

Dňa 6. 7. 2016 bol spis predložený Krajskému súdu v Žiline, s odvolaniami účastníkov proti čiastočnému rozsudku (č. l. 912).

Dňa 25. 8. 2016 bol spis vrátený odvolacím súdom (č. l. 928 až 935).

Dňa 25. 7. 2016 som zrušil termín pojednávania určený na deň 1. 8. 2016. pretože celý spis sa v tom čase nachádzal na odvolacom súde (č. l. 938).

Dňa 30. 8. 2016 určený termín pojednávania na deň 7. 12. 2016.

Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 26. 10. 2016 bolo opravené záhlavie rozsudku (č. l. 968 až 971).

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 12. 9. 2016. sp. zn. 9 P 48/2013 bolo nariadené znalecké dokazovanie (č. l. 948 až 951).

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 28. 10. 2016. sp. zn. 9 P 48/2013 bolo opravené a zmenené uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania (č. l. 977 až 980).

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 28. 10. 2016. sp. zn. 9 P 48/2013 nebola znalkyňa vylúčená z podania znaleckého posudku (č. l. 981 až 983).

Na základe návrhu právneho zástupcu navrhovateľky, bola dňa 7. 12. 2016 vyzvaná znalkyňa. aby sa v znaleckom posudku vyjadrila aj k znaleckému posudku [REDACTED] (986).

Dňa 5. 12. 2016 som zrušil termín pojednávania na deň 7. 12. 2016 pretože spis mala k dispozícii znalkyňa, ktorá ešte nevyhotovila znalecký posudok, Určil som nový termín na deň 30. 1. 2017 (č. l. 988).

Dňa 30. 1. 2017 sa uskutočnilo pojednávanie od 8.43 hod. do 11.10 hod. (č. l. 1057 až 1070).

Dňa 30. 1. 2016 bol vyhlásený rozsudok, vo veci úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, na čas po rozvode manželstva (č. l. 1071 až 1078).

Termín pojednávania vo veci určenia výživného pre maloleté dieťa na čas do rozvodu bol určený na deň 10. 2. 2017 o 7.30 hod. do 8.45 hod. – v piatok – tretí pojednávací deň v týždni, ktorý nie je mojim pojednávacím dňom, a do 8.45 hod. preto, lebo od 9.00 hod. v pojednávacej miestnosti pojednáva iný sudca.

Dňa 10. 2. 2017 sa uskutočnilo pojednávanie od 7.30 hod. do 9.00 hod. – odročené z časových dôvodov (o 9.00 hod. pojednávala v pojednávacej miestnosti v piatok iná sudkyňa) – na deň 13. 3. 2017 (č. l. 1083 až 1091).

Dňa 13. 3. 2017 o 7.30 hod. (opätovne v piatok – tretí pojednávací deň v týždni, kde pojednáva iná sudkyňa) sa uskutočnilo pojednávanie, pojednávanie bolo odročené na deň 15. 3. 2017 za účelom vyhlásenia rozsudku (č. l. 1125 až 1134).

Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 15. 3. 2017, sp. zn. 9 P 48/2013. bolo zastavené konanie o návrhu starých rodičov na úpravu styku s maloletým dieťaťom (č. l. 1131 až 1136).

Dňa 15. 3. 2017 bol vyhlásený rozsudok o určení výživného pre maloleté dieťa a nedoplatku na výživnom...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ide v prípade, ak namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by,

vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spravodlivosti.

Predmetom konania ústavného súdu je sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Okresný súd v napadnutom konaní rozhodoval celkovo o deviatich návrhoch:

- o návrhu sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia z 13. februára 2013,
- o návrhu sťažovateľky na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu (na čas do rozvodu a na čas po rozvode manželstva) zo 14. mája 2013,
- o návrhu sťažovateľky na zverenie maloletého dieťaťa do jej starostlivosti a určenie výšky výživného z 23. mája 2013,
- o návrhu otca maloletého dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia z 12. septembra 2013,
- o návrhu sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia z 1. októbra 2013,
- o návrhu sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia z 24. júna 2014,
- o návrhu starých rodičov maloletého dieťaťa na úpravu styku z 10. decembra 2014,
- o návrhu otca maloletého dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia z 10. decembra 2014,
- o návrhu sťažovateľky na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom z 30. decembra 2014.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite

svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Sťažovateľka v sťažnosti namieta aj porušenie práv maloletej [REDAKOVANÉ] podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, avšak v petite sťažnosti navrhuje len to, aby ústavný súd rozhodol, tak že, „[z]ákladné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ] na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prietahov upravenej v čl. 48 ods. 2 a čl. 46 Ústavy SR a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote a právo na spravodlivý súdny proces zaručený v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 9 P/48/2013 a v konaní vedené pod sp. zn. 9 P/157/2013 bolo porušené.“.

Ústavný súd preto preskúmal túto časť sťažnosti sťažovateľky, súc viazaný petitom sťažnosti v rozsahu jej práv. Takýto postup je v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu, podľa ktorej domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba len v záujme ochrany svojich základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Sťažovateľ musí teda namietať porušenie svojich základných práv alebo slobôd, pričom ak ide o vec, ktorá je spojená s konaním pred všeobecným súdom, to prichádza do úvahy v zásade len vtedy, ak je účastníkom súdneho konania, v ktorom namieta porušenie svojich základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 3/05, IV. ÚS 271/2014).

Ústavný súd konštatuje, že podrobný prehľad súdneho spisu poskytnutý okresným súdom korešponduje s obsahom súdneho spisu a objektívne opisuje priebeh napadnutého konania.

V súvislosti so sťažovateľkou uplatnenými námietkami proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní je potrebné uviesť, že z predloženého spisu a z prehľadu procesných úkonov uskutočnených okresným súdom vyplýva, že sťažovateľka mala nezanedbateľný vplyv na spomalení priebehu napadnutého konania. Sťažovateľka 13. februára 2013 podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia a návrh na úpravu práv a povinností rodičov

k maloletému dieťaťu. Následne 14. mája 2013 podala návrh na rozvod manželstva spolu s návrhom na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu (na čas do rozvodu a na čas po rozvode manželstva). Sťažovateľka podala počas napadnutého konania 23. mája 2013 návrh na zverenie maloletého dieťaťa do jej starostlivosti a na učenie výšky výživného na čas do rozhodnutia o návrhu na rozvod manželstva. Sťažovateľka podala duplicitne návrh na úpravu práv a povinností rodičov na čas do rozvodu a taktiež duplicitne návrh na úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode manželstva. Sťažovateľka podala v priebehu napadnutého konania ďalšie dva návrhy na nariadenie predbežných opatrení – 1. októbra 2013 a 24. júna 2014 a následne 30. decembra 2014 návrh na zákaz styku otca s maloletou.

Sťažovateľke nemožno vytýkať, že v priebehu konania využívala svoje právo na vyjadrenie sa k veci, predloženie dôkazov, využitie opravných prostriedkov (spolu 7 odvolaní sťažovateľky) a vznesenie námietok/sťažností (voči sudcovi a znalcovi). Zároveň však čas objektívne potrebný na spracovanie, prerokovanie a rozhodnutie o podaniach sťažovateľky nemôže ísť na vrub okresnému súdu, ktorý je povinný sa s každým podaním kvalifikovane zaoberať, správne ho vyhodnotiť a v prípade, ak ide o procesný návrh, aj o ňom rozhodnúť.

Na dĺžku tej časti napadnutého konania, ktorú ústavný súd preskúmal v súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľky, mali okrem početných návrhov sťažovateľky vplyv aj ďalšie návrhy, a to návrh otca maloletej z 12. septembra 2013 na nariadenie predbežného opatrenia (úprava styku otca s maloletou), návrh starých rodičov maloletej z 10. decembra 2014 na úpravu ich styku s maloletou a návrh otca maloletej z 10. decembra 2014 na nariadenie predbežného opatrenia.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania zistil, že časť napadnutého konania, ktorá je predmetom posudzovania zo strany ústavného súdu (časť, v ktorej okresný súd rozhodoval o návrhu matky na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu a po rozvode manželstva), právoplatne skončilo rozsudkom z 13. apríla 2016 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina

sp. zn. 7 CoP 44/2016 z 10. augusta 2016). Celková dĺžka tejto časti napadnutého konania (od 14. mája 2013 do právoplatného skončenia 29. septembra 2016) predstavuje tri roky a päť mesiacov.

Zo súdneho spisu vyplýva, že o ostatných návrhoch (vo veci maloletej [REDAKOVANÉ]) bolo v čase predbežného prerokovania sťažnosti okresným súdom neprávoplatne rozhodnuté a vec bude predložená odvolaciemu súdu na účely prerokovania odvolaní a rozhodnutia o nich.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania zistil, že napadnuté konanie čiastočne vykazuje znaky nečinnosti okresného súdu (obdobie čiastočnej nečinnosti od 1. marca 2015 do 30. septembra 2015 – dlhodobá práceneschopnosť zákonného sudcu). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že išlo o pochybenie svojho druhu ojedinelé, ktorého účinok zásadným spôsobom neprispel k výraznému spomaleniu napadnutého konania.

Ústavný súd v súvislosti s uvedenými zisteniami poukazuje na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00, II. ÚS 894/2016).

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že v konaní nedošlo k takým priet'ahom v konaní, ktoré by bolo možné pričítať na vrub okresnému súdu. Hodnotiac celkovú dĺžku napadnutého konania až do jeho právoplatného skončenia (tri roky a päť mesiacov), počas ktorého šesťkrát (spolu o siedmich odvolaniach sťažovateľky) rozhodoval odvolací súd, nemožno dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky. Ústavný

súd po preskúmaní predloženého spisu okresného súdu zastáva názor, že k namietanej dĺžke napadnutého konania podstatnou mierou prispela samotná sťažovateľka, a tak nie je reálne predpokladať, aby po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné prijať záver o jeho porušení. Sťažnosť bolo preto potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že pokiaľ ide o dĺžku napadnutého konania v časti, v ktorej okresný súd rozhodoval o (početných) návrhoch vo veciach maloletej [REDAKOVANÉ] a v ktorej nie je v čase predbežného prerokovania sťažnosti napadnuté konanie právoplatne skončené, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí maloletá [REDAKOVANÉ] v tejto veci predložila ústavnému súde sťažnosť, ale len za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania (napríklad po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom) bol okresný súd nečinný alebo by postupoval neefektívne.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ústavy v napadnutom konaní

Sťažovateľka v súvislosti s jej tvrdením, že okresný súd v napadnutom konaní porušil jej základné právo podľa čl. 46 ústavy, v sťažnosti neuvádza žiadnu relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu a rovnako v petite sťažnosti nežiada žiadne jeho rozhodnutie zrušiť. Sťažovateľka bez ďalšieho tvrdí, že v napadnutom konaní boli porušené jej základné práva garantované čl. 46 ústavy, avšak bližšie nešpecifikuje, porušenie ktorého zo základných práv z uvedeného článku namieta. Porušenie čl. 46 ústavy nenamieta len v súvislosti s priet'ahmi okresného súdu v napadnutom konaní. Absencia preukázania príčinnej súvislosti medzi označenými základnými právami, ktoré mali byť podľa názoru

sťažovateľky porušené, bola dôvodom na odmietnutie tejto časti sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

Nad rámec svojho odôvodnenia ústavný súd uvádza, že bol dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, pretože nespĺňa náležitosti ustanovené v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde napriek tomu, že v konaní pred ústavným súdom je sťažovateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2017